

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Emila Franciscyho, v právnej veci žalobcu **JUDr. Š.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. E., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanej **S., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej JUDr. R., advokátom so sídlom v B., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 12 C 172/2005, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. februára 2009 sp. zn. 2 Co 310/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou doručenou Okresnému súde Bratislava V dňa 16. mája 2005 a rozšírenou dňa 13. decembra 2005 sa žalobca domáhal ochrany osobnosti, do ktorej žalovaná ako vydavateľka týždenníka P. neoprávnene zasiahla tým, že 1. apríla 2005 v čísle 14 tohto týždenníka uverejnila článok „Nedotknuteľný sudca Najvyššieho súdu SR vyhodil z kancelárie policajtov, ktorí mu priniesli predvolanie na výsluch“, ktorého súčasťou boli sprievodné texty (podčlánky) „Kto je sudca H.“ a „Čo povedal“ (ďalej tiež „predmetný článok“). Za neoprávnený zásah do osobnosti označil žalobca článok s jeho súčasťami ako celok. Osobitne pri tom poukázal na časti článku, v zmysle ktorých „odštartoval svoju kariéru

na Najvyššom súde na sklonku tretej Mečiarovej vlády, keď kandidoval na post predsedu za Slotovu SNS, po voľbách v roku 1998 prežil politické zemetrasenie najmä vďaka podpore SĎĽ, a tak zostal na svojom poste celé funkčné obdobie. V roku 2002 sa zviditeľnil tým, že predsedal senátu, ktorý prepustil I. z väzby krátko po jeho príchode z Juhoafrickej republiky“. Ďalej sa ohradil voči tomu, že 17. marca 2005 vyhodil z kancelárie policajtov, ktorí mu priniesli predvolanie na výsluch, správal sa neeticky, čím poskytol negatívny vzor pre správanie ostatných občanov vo vzťahu k autorite štátnej moci. Napokon osobitne poukázal na text, v zmysle ktorého „sa bojí ísť ako svedok vypovedať v prípade kauzy súvisiacej s prepustením I. z väzby po jeho transporte z Juhoafrickej republiky, lebo sám si túto vec prideliť do senátu, v ktorom predsedal a ktorý senát L. i následne prepustil z väzby na politickú objednávku hnutia HZDS“. Za tento zásah do osobnosti žalobca žiadal jednak to, aby sa mu žalovaná ospravedlnila v týždenníku P. uverejnením ospravedľujúceho textu naformulovaného v žalobe, jednak aby mu zaplatila náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1 000 000 Sk. Žiadal tiež nahradiť trovy konania.

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 25. októbra 2007 č.k. 12 C 172/2005-303 uložil žalovanej povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku tak, že v týždenníku P. uverejní na rovnakom mieste, ako bol uverejnený predmetný článok ospravedlnenie pod názvom „Ospravedlnenie sudcovi Najvyššieho súdu SR JUDr. Š.“ s nasledovným textom: „V spoločenskom týždenníku P. z 1. apríla 2005 v čísle 14 v článku pod názvom 'Nedotknuteľný Sudca Najvyššieho súdu SR vyhodil z kancelárie policajtov, ktorí mu priniesli predvolanie na výsluch' bol na strane 31 v rubrike 'Kto je sudca H.' uvedený text: 'JUDr. Š. odštartoval svoju kariéru na Najvyššom súde na sklonku tretej Mečiarovej vlády, keď kandidoval na post predsedu za Slotovu SNS. Po voľbách v roku 1998 prežil politické zemetrasenie najmä vďaka podpore SĎĽ a tak zostal na svojom poste celé funkčné obdobie. V roku 2002 sa zviditeľnil tým, že predsedal senátu, ktorý prepustil I. z väzby krátko po jeho príchode z Juhoafrickej republiky. Za tieto neoprávnené a nepravdivé označenia a tvrdenia sa S., s.r.o., vydavateľ spoločenského týždenníka P. JUDr. Š. ospravedľuje. Povinnosť ospravedlniť sa bola uložená rozsudkom v konaní vo veci Okresného súdu Bratislava V“. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 52 000 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti (t.j. v časti ospravedlnenia a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 948 000 Sk) žalobu zamietol. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že

v predmetnom článku boli uvedené viaceré nepravdivé skutkové tvrdenia objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti žalobcu. Konkrétne išlo o tvrdenia, že žalobca odštartoval kariéru na Najvyššom súde Slovenskej republiky na sklonku tretej Mečiarovej vlády, keď kandidoval na post predsedu za Slotovu SNS, že po voľbách v roku 1998 prežil politické zemetrasenie najmä vďaka podpore SDL a tiež, že predsedal senátu, ktorý prepustil I. z väzby krátko po jeho príchode z Juhoafrickej republiky. Súd prvého stupňa mal za to, že žaloba je čo do základu dôvodná. Žalovaná uverejnila vo vzťahu k žalobcovi nepravdivé tvrdenia, ktoré boli spôsobilé vyvolať ohrozenie alebo narušenie právnym poriadkom chránených práv žalobcu, ktorý aj z hľadiska výkonu funkcie sudcu má byť nezávislý od akejkol'vek politickej moci. Podľa názoru tohto súdu nie je v danom prípade samotné ospravedlnenie postačujúce, lebo žalobca je nezávislým sudcom a článok vyznieva tak, že osoba tohto sudcu bola spojená so závislosťou na viacerých politických stranách. Z uvedených dôvodov mu priznal aj náhradu nemajetkovej ujmy v sume 52 000 Sk. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol, lebo nezistil, že by vo vzťahu k žalobcovi došlo po uverejnení článku k podstatnej zmene v správaní nielen širokej verejnosti, ale aj jemu blízkych osôb a známym.

Na odvolanie žalobcu (v časti, ktorou nebolo žalobe vyhovené a ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania) a odvolanie žalovanej (v časti, ktorou bolo žalobe vyhovené) Krajský súd v Bratislave uznesením z 2. mája 2008 sp. zn. 2 Co 17/2008 odmietol odvolanie žalovanej ako oneskorene podané a rozsudok súdu prvého stupňa v žalobcom napadnutej časti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd vzhľadom na subjektívne medze odvolania žalobcu a odmietnutie oneskorene podaného odvolania žalovanej vychádzal z toho, že výroky rozsudku súdu prvého stupňa o povinnosti žalovanej ospravedlniť sa žalobcovi a zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 52 000 Sk nadobudli právoplatnosť. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti v značnej miere, so zreteľom na čo nie je morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia postačujúce a že žalobcovi vzniklo aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa názoru odvolacieho súdu ale súd prvého stupňa neuviedol v napadnutom rozhodnutí žiadne dôvody, pre ktoré zamietol žalobu v časti nemajetkovej ujmy presahujúcej sumu 52 000 Sk (t.j. 948 000 Sk). Z tohto dôvodu považoval odvolací súd napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné a jeho odôvodnenie za priečiace sa § 157 ods. 2 O.s.p.,

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Bratislava V, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, rozsudkom z 2. októbra 2008 č.k. 12 C 172/2005-391 žalobu zamietol; účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že celý hlavný článok („Nedotknuteľný sudca Najvyššieho súdu SR vyhodil z kancelárie policajtov, ktorí mu priniesli predvolanie na výsluch“) sa zaoberal konaním žalobcu v súvislosti s doručovaním mu predvolania na výsluch pred orgány činné v trestnom konaní. Článok kládol otázku, či žalobca ako sudca v takomto prípade má iné (výhodnejšie) postavenie ako každý iný občan a či bolo správanie sa žalobcu dobrým príkladom pre ostatných. Súd prvého stupňa uviedol, že v článku absentuje bližšie zdôvodnenie správania sa žalobcu z hľadiska pohľadu žalobcu na celú záležitosť – autorka sa obmedzila len na jeho vyjadrenie pre médiá, že „išlo o hrubú demonštráciu policajnej sily vo vzťahu k osobe sudcu Najvyššieho súdu“. Z výpovedí svedkov súd zistil, že ich zaskočilo správanie sa žalobcu vo vzťahu k orgánom polície, z popisu ktorého mali dojem, že žalobca sa nespráva v súlade s morálkou a etikou sudcu. Po vysvetlení celej záležitosti sa ale ich vzťah k žalobcovi nezmenil a nedošlo ani k ujme v jeho osobnom živote. Žalobca je sudca a ako verejný činiteľ je zo strany verejnosti a médií podrobený širšej kritike a drobnohľadu. Očakáva sa od neho, že bude príkladom pre všetkých občanov, osobitne pri dodržiavaní zákona a pri súčinnosti s orgánmi činnými v trestnom konaní. Časť článku, týkajúca sa neprevzatia predvolania doručovaného políciou na pracovisku žalobcu, je podložená pravdivými skutkovými zisteniami a môže byť predmetom oprávnenej kritiky konania žalobcu. Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa článok v uvedenej časti nepresiahol hranice oprávnenej kritiky a nezasiahol do oprávnených a právom chránených práv žalobcu. Jeho súčasťou ale boli aj sprievodné články „Čo povedal“ a „Kto je sudca H.“, ktoré na rozdiel od toho obsahujú nepodložené hodnotiace úsudky a skutkovo nepreukázané tvrdenia, za zverejnenie ktorých už bola žalovaná zaviazaná ospravedlniť sa žalobcovi. Vykonaným dokazovaním nebolo však preukázané, že by sa vážnosť žalobcu v súkromnom alebo profesijnom živote v dôsledku uverejnenia nepravdivých údajov znížila tak, že by to opodstatňovalo priznanie finančnej náhrady vyššej ako 52 000 Sk (už priznanej prvším rozsudkom súdu prvého stupňa). Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa žalobu zamietol v časti, ktorou žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 52 000 Sk

(948 000 Sk). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., pričom poukázal na čiastočný úspech žalobcu a žalovanej.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. februára 2009 sp. zn. 2 Co 310/2008 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 31 467,84 € a nahradiť mu trovy konania 13 486,61 €. Odvolací súd považoval za správny názor súdu prvého stupňa, že obsah predmetného článku bol objektívne spôsobilý dopadnúť znevažujúco na osobnosť žalobcu a privodiť mu ujmu na jeho cti, dôstojnosti a vážnosti. Uverejnený bol pritom v jednom z najčítanejších tuzemských týždenníkov. So zreteľom na ustálenú judikatúru súdov bolo potrebné vychádzať z toho, že článok mal širokú publicitu a jeho negatívne dopady na chránené osobnostné práva opodstatňujú priznať žalobcovi aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolací súd zdôraznil, že hoci sloboda tlače zohráva v právnom štáte mimoriadnu úlohu a patrí k základným politickým slobodám, bez ktorých je nemysliteľné fungovanie demokratickej spoločnosti, nemožno nebrať na zreteľ úlohy a postavenie súdov a sudcov v tejto spoločnosti. Súdny, ktoré sú garantom spravodlivosti v štáte a majú základnú úlohu v štáte ovládanom teóriou nadvlády práva, potrebujú požívať dôveru verejnosti. Mali by byť preto chránené pred nepodloženými útokmi, a to aj zo strany médií. So zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania dospel odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na priznanie nemajetkovej ujmy v celej uplatnenej výške. Z výpovedí svedkov JUDr. A., JUDr. D. a JUDr. M. vyplýva, že žalobca pociťoval ujmu v odbornom a profesionálnom živote, ktorá sa prejavila tak v jeho osobnom a rodinnom, ako aj pracovnom okolí. Preukázateľne bola znížená jeho dôveryhodnosť v právnických kruhoch, obsahom uverejneného článku sa cítili byť dotknutí aj ostatní sudcovia. Vypočutá svedkyňa JUDr. D. uviedla, že z článku mala dojem, že sa jedná o arogantného človeka; v článku bolo zahmlievajúcim spôsobom uvedené, že sa voči nemu vedú aj iné konania. Oslovovali ju vysokoškolskí učitelia aj široká právnická verejnosť, ktorým musela vysvetľovať, ako to so žalobcom je. Svedok JUDr. M. vypovedal, že podľa jeho názoru predmetný článok škandalizoval osobu žalobcu. Podľa výpovede svedka JUDr. Š. mu boli pri jeho pracovných cestách po Slovensku často kladené otázky, čo to žalobca vystrája. Vykonaným dokazovaním bola preukázaná existencia ujmy žalobcu v súkromnom, rodinnom a spoločenskom živote. Jeho manželka vo výpovedi uviedla, že mala dojem, akoby mala manžela, ktorého naháňajú policajti, skutočnosti uvedené v článku jej vyčítala matka a tiež kamarátky jej hovorili, že jej

manžela naháňajú policajti. Žalobcova manželka tiež potvrdila, že vzťahy v rodine boli v dôsledku článku veľmi narušené, deťom bolo veľmi ťažké vysvetliť celú situáciu, príbuzní sa s ňou nechceli ani rozprávať, akoby sa hanbili za to, koho majú v rodine. Syn žalobcu vypovedal, že počas štúdia na právnickej fakulte sa s ním niektorí spolužiaci prestali stýkať, iní sa ho pýtali na jeho otca a dávali mu najavo odsúdenie konania žalobcu. Nepravdivé informácie uverejnené v článku o žalobcovi majú významný podiel na ťažkej psychickej traume žalobcu a jeho rodiny. Intenzita zásahu do osobnosti žalobcu bola výrazne zvýšená tým, že funkcia sudcu a predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je odbornoprofesionálne najvyššia v sudcovskom zbore. Žalobca a jeho najbližšia rodina, a to aj so zreteľom na pokračujúcu publicitu článku na webovej stránke žalovanej a reklamné spoty v televízii, dôvodne pociťoval obavy, že jeho mediálne prenasledovanie bude pokračovať. Veľké množstvo jeho príbuzných, priateľov, známych a kolegov dávalo najavo jemu aj jeho manželke, synovi a blízkej rodine, ako ním pohrdajú. Znížila sa jeho prestíž, dôstojnosť a dôveryhodnosť v právnických kruhoch a kolegovia – sudcovia mu dávali najavo, že takáto medializácia nie je vhodná. Z článku vyplýva, že ide o arogantného človeka, ktorého naháňajú policajti. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu je vzhľadom na intenzitu samotného zásahu, jeho trvanie a rozsah nepriaznivých dôsledkov na postavenie žalobcu v rodine, v zamestnaní a v spoločnosti opodstatnený záver, že predmetným článkom došlo k neoprávnenému zásahu znižujúcemu dôstojnosť a vážnosť žalobcu v spoločnosti v tak značnej miere, že samotné ospravedlnenie je nepostačujúce a žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, avšak nie len vo výške priznanej mu súdom prvého stupňa (52 000 Sk), ale v celej žalobou požadovanej výške. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania 13 486,61 €.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 f/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesúhlasila so záverom odvolacieho súdu, že v konaní boli preukázané negatívne dopady predmetného článku na česť a dôstojnosť žalobcu. Článok v čase súdneho konania už nebol uverejnený na webovej stránke

žalovanej a k tejto skutočnosti nebolo súdom vykonané dokazovanie. Rovnako neboli v súdnom konaní vykonané dôkazy k televíznym reklamným spotom, v tomto smere sú zistenia súdu nepodložené. Odvolací súd konal nad rámec odvolania žalobcu, pretože žalobca ako odvolací dôvod neuviedol nesprávne skutkové zistenia. Odvolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa; ak odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za nesprávne, mal dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakovať (§ 213 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd takto ale nekonal, žiadne dôkazy nezopakoval a svojím postupom odňal žalovanej možnosť zúčastniť sa vykonávania dokazovania, klásť prípadne svedkom otázky a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom. Týmto postupom odvolacieho súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a bolo porušené ústavné právo žalovanej v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri rozhodovaní vo veci mal odvolací súd prihliadať na viaceré články Ústavy Slovenskej republiky (najmä na čl. 26 ods. 2 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 144), ako aj na čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré upravujú právo na slobodu prejavu a jeho medze. Na odôvodnenie námietky, že odvolací súd založil rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolateľka poukázala na niektoré právne názory vyslovené v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorých sloboda prejavu sa vzťahuje aj na myšlienky, ktoré šokujú, urážajú, alebo znepokojujú štát, či akúkoľvek časť populácie, sloboda prejavu zahŕňa aj istý stupeň prehánania, dokonca aj provokácie; verejnosť má právo prijímať informácie z oblasti verejného života (vrátane fungovania justície) a v článkoch, v tlači treba dôsledne odlišovať kritiku obsahujúcu hodnotiace úsudky a uverejnenie nepravdivých informácií; existencia faktov môže byť dokázaná, zatiaľ čo pravdivosť hodnotiaceho úsudku nemožno dokázať. Pokiaľ ide o splnenie hmotnoprávných podmienok vzniku práva na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejnené pod R 29/2001.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietnuť. Nestotožnil sa s názorom žalovanej, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a že odvolací súd vychádzal z iného skutkového základu, než prvostupňový súd. Nedôvodný je aj jej názor, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade a že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon – v zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. ním totiž možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V danom prípade je dovolaním napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu; dovolanie žalovanej je v dôsledku toho procesne prípustné.

Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia – v prípadoch stanovených zákonom – z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté dovolaním nemôže obstáť z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom zmysle zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu). Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo

vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

K jednotlivým dovolacím dôvodom treba uviesť, že (pokiaľ sú splnené ďalšie procesné predpoklady – najmä čo do včasnosti podania dovolania a jeho podania oprávnenou osobou) zakladá existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. Existencia tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) na rozdiel od toho nezakladá prípustnosť dovolania, je však relevantný dovolací dôvod, ktorý v prípade jeho opodstatneného uplatnenia vedie k zrušeniu dovolaním napadnutého rozhodnutia. Na existenciu procesných vád konania tejto povahy (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) musí dovolací súd vziať vždy zreteľ – či už bolo na ne v dovolaní poukázané alebo nie (viď § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). V prípade nesprávneho právneho posúdenia veci (ktoré je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tretím dovolacím dôvodom), je situácia iná. Samo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania a na tento dovolací dôvod sa ani nevzťahuje § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. Dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý (§ 242 ods. 1 veta prvá O.s.p.), pričom (ako už bolo uvedené vyššie) je viazaný tým, ako účastník konania vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod. Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti dovolania má v prípade dovolania, v ktorom bol uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., osobitný význam práve úplné, vecne správne a efektívne vymedzenie dovolacieho dôvodu. Pri tomto dovolacom dôvode totiž dovolací súd preskúmava správnosť právneho posúdenia veci nižšími súdmi len z aspektov

uvedených a dostatočne vysvetlených v dovolaní; nad rámec toho, čo dovolateľ uplatnil v dovolaní ako nesprávnosť právneho posúdenia, nie je dovolací súd oprávnený ani povinný skúmať, v čom ešte (čo v dovolaní nebolo uplatnené a vysvetlené) spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

1. K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. dovolací súd uvádza, že o procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Existencia väd v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nebola v dovolaní namietaná a v dovolacom konaní nevyšla najavo.

Žalovaná v dovolaní namieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť realizovať procesné práva priznané účastníkovi občianskeho súdneho konania. Dovolateľka tvrdenú procesnú vadu konania vyvodzuje z toho, že odvolací súd neopodstatnene zaujal záver o nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa a že dokazovanie v potrebnom rozsahu nezopakoval ani nedoplnil, v dôsledku čoho žalovanej neumožnil zúčastniť sa dokazovania, klásť prípadne otázky svedkom a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom.

V súvislosti s uvedenou námietkou žalovanej treba uviesť, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 25. októbra 2007 č.k. 12 C 172/2005-303 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 2. mája 2008 sp. zn. 2 Co 17/2008 bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalovanej ospravedlniť sa žalobcovi za neoprávnený zásah do jeho osobnosti a zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (vo výške 52 000 Sk). Po týchto rozhodnutiach zostala spornou výška primeranej náhrady nemajetkovej ujmy (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. februára 2009 sp. zn. 3 Co 310/2008 zmenil žalobu zamietajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 2. októbra 2008 č.k. 12 C 172/2005-391 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 31 467,84 € (948 000 Sk). Z obsahu odôvodnenia jeho zmeňujúceho rozsudku vyplýva, že odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa len nesprávnu interpretáciu § 13 Občianskeho zákonníka a z toho vyplývajúce nesprávne právne posúdenie veci (viď stranu 10 odsek 3 dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu), nie však nesprávne skutkové zistenia (ako nedôvodne tvrdí dovolateľka). Odvolací súd vychádzal z rovnakých dôkazov a skutkových zistení ako súd prvého stupňa. Odlišnosť oboch rozhodnutí nespočíva v odlišnosti záverov súdov z hľadiska skutkového základu veci; podstatou rozdielnosti rozhodnutí súdov nižších stupňov je inak posúdený stupeň intenzity negatívnych dopadov neoprávneného zásahu do osobnostnej sféry žalobcu.

Pokiaľ dovolateľka uvádza, že odvolací súd žiadne dokazovanie nevykonal ani nezopakoval a tým jej znemožnil účasť na dokazovaní, treba uviesť, že ustálená judikatúra odvolacieho súdu nepovažuje nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom za postup, ktorým súd odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom (viď najmä R 37/1993 a R 125/1999). Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a akým spôsobom k ich vykonaniu dôjde, patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Skutočnosť, že súd niektorý dôkaz nevykonal, nevedie k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V danom prípade, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom z 18. februára 2009 (č.l. 411 až 413), odvolací súd prečítal podstatné časti výpovedí svedkov vypočutých v tomto súdnom konaní (N., I., B., JUDr. A., JUDr. D., JUDr. M., JUDr. Š. a Š.), ku ktorým sa vyjadrila aj žalovaná. Odvolací súd vzal zreteľ aj (nie len) na uvedené svedecké

výpovede, dokazovanie ktorými mimo iného bolo riadne vykonané v konaní pred súdom prvého stupňa s tým, že sa k nim vyjadrili účastníci konania.

Sama skutočnosť, že odvolací súd dospel na rozdiel od súdu prvého stupňa k odlišnému právnomu záveru o primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, nemohla založiť procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. pred súdom. Z dovolania vyplýva, že dovolateľka v danom prípade dostatočne neodlišuje zistenie skutkového stavu ohľadom negatívnych dopadov neoprávneného zásahu do osobnosti žalobcu od následného právneho posúdenia zisteného skutkového stavu z hľadiska stupňa a intenzity tohto zásahu.

Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prihliada na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Podkladom pre to sú mu skutkové zistenia, ku ktorým dospel vykonaným dokazovaním. Výsledky vykonaného dokazovania súd hodnotí podľa zásad uvedených v § 132 O.s.p.; pokiaľ sa pri tom dopustí hodnotiacej nesprávnosti, nezaťažuje konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov súdom nie je spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. (porovnaj R 42/1993 a viď tiež ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad rozsudok z 25. septembra 2008 sp. zn. 5 Cdo 258/2007). Neprípustnosť takého dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom, ako už bolo uvedené vyššie, sa dôkazy zásadne nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané súdmi nižších stupňov.

Na záver – vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu uplatnenému v dovolaní dovolací súd konštatuje, že znaky procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemá nielen procesný postup súdu, ktorý bol vytýkaný v dovolaní, ale ani iný postup súdu v tejto veci.

2. K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. dovolací súd uvádza, že tzv. inou vadou konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. V súvislosti s námietkou o existencii tejto vady konania dovolateľka uvádza, že odvolací súd konal nad rámec odvolania žalobcu, pretože žalobca vo svojom odvolaní ako

odvolací dôvod neuviedol nesprávne zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa, pričom v zmysle § 213 ods. 1 O.s.p. je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa.

Zo spisu nevyplýva opodstatnenosť uvedenej námietky žalovanej. Vzhľadom na skutočnosť, že o povinnosti žalovanej poskytnúť žalobcovi morálnu a (vo výške 52 000 Sk) tiež materiálnu satisfakciu už bolo právoplatne rozhodnuté prvším rozsudkom súdu prvého stupňa, išlo v konaní po vrátení veci súdu prvého stupňa o určenie primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by odvolací súd prehodnocoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa – spis svedčí o tom, že odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel svojou úvahou k odlišnému právnemu záveru v otázke výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú v danom prípade považoval za primeranú intenzite negatívnych následkov a dopadov vyvolaných neoprávneným zásahom žalovanej do osobnostnej sféry žalobcu.

Dovolací súd nezistil, že by odvolací súd svojím postupom konal v odvolacom konaní nad rámec podaného odvolania. V dovolacom konaní nevyšla najavo ani inak tzv. iná vada konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú by mal byť vzatý zreteľ (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

3. K tomu, čo dovolateľka uviedla v dovolaní za účelom preukázania opodstatnenosti uplatnenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., treba uviesť, že právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval.

Dovolanie má byť odôvodnené tak, aby z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu neumožňovalo žiadne dohady a domnienky, čo mal dovolateľ na mysli. Ak dovolateľka chcela s úspechom využiť procesnú možnosť napadnúť rozsudok odvolacieho súdu dovolaním, ktorú jej vytvorila procesná prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 1 O.s.p.), a pokiaľ chcela preukázať opodstatnenosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a tým dosiahnuť zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia, nestačilo len poukázať na

označenie alebo text tohto zákonného ustanovenia alebo na právne predpisy a judikatúru tuzemských súdov alebo Európskeho súdu pre ľudské práva. Nevyhnutným bolo vysvetlenie, konkrétne ktorý právny záver a z akých dôvodov nepovažuje dovolateľka za správny, ako aj konkrétne v čom spočíva omyl odvolacieho súdu pri aplikácii práva. Pokiaľ v dovolaní žalovanej chýba takéto vysvetlenie, nie je vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu a rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nemožno preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto „uplatneného“ dovolacieho dôvodu (viď aj R 38/2008). Dovolateľka v súvislosti s námietkou, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), iba odcitovala niektoré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a v nich zaujaté právne závery; nepodala ale vlastné vysvetlenie súvislosti týchto rozhodnutí s prejednávanou vecou, neuviedla, v čom konkrétne v danom prípade spočíva nesprávne právne posúdenie a v čom vidí nezohľadnenie judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva odvolacím súdom. V dôsledku toho nebol dovolaciemu súdu dostatočne vymedzený obsah prieskumnej činnosti a rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo možné z tohto hľadiska vecne posúdiť [pozn.: žalovaná neopodstatnene namieta, že odvolací súd nezohľadňoval východiská a ústavné princípy zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (viď stranu 8 odsek 6 a 7 dovolaním napadnutého rozsudku)].

Napriek konštatovaniu, že v danej veci nebol (v dôsledku absencie bližšieho vysvetlenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) dostatočne vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu, dovolací súd pre úplnosť uvádza, že dovolateľka zrejme formuláciami zvolenými v dovolaní mienila namietať, že konala v súlade so slobodou prejavu, ktorú zakotvuje aj čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; v zmysle odseku 2 veta prvá tohto článku má každý právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Súčasťou slobody prejavu je sloboda tlače. V zmysle čl. 10 ods. 1 veta prvá a druhá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má každý právo na slobodu prejavu; toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov. Ani právo na slobodu prejavu (tlače) ale nie je absolútne – podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd jeho výkon zahŕňa aj povinnosti a zodpovednosť, a preto môže podliehať (o.i.) obmedzeniam alebo sankciám, ktoré

ustanovuje zákon a ktoré sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné v záujme (mediálnym) ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a neustrannosti súdnej moci.

V prejednávanej veci došlo ku kolízii (vzájomnému stretu) dvoch chránených záujmov (práv). Na jednej strane ide o právo žalobcu, aby do jeho chránených osobných a osobnostných práv nebolo neoprávnene zasahované a tiež jeho právo domáhať sa zákonu zodpovedajúcim spôsobom ochrany v prípade neoprávneného zásahu; žalobca, vychádzajúc z toho, že predmetným článkom bolo zasiahnuté do jeho práv chránených právnym poriadkom, podal proti vydavateľke týždenníka, v ktorom bol článok uverejnený, žalobu na ochranu osobnosti. Na druhej strane ide o slobodu prejavu (slobodu tlače) – jeden zo základných pilierov existencie demokratickej spoločnosti i rozvoja každého človeka.

Napriek zvýšenej ochrane slobody prejavu tlačou je potrebné nájsť rovnováhu medzi ochranou súkromného života verejnej osoby (osoby verejného záujmu, akou je politik, zamestnanec štátu, umelec, športovec a pod.) a slobodou prejavu. Novinárska sloboda prejavu musí ustúpiť právu na ochranu súkromného života v prípadoch, keď tlač informuje verejnosť o súkromnom živote verejne známych osôb len za účelom vyvolania senzácie a zvýšenia predajnosti periodika bez toho, aby sledovala legitímny cieľ prispieť k debate o otázkach verejného záujmu (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudská práva vo veci Von Hannover v. Nemecko z 24. júna 2006). Európsky súd pre ľudské práva zohľadňuje rozdielnosť postavenia jednotlivých osôb verejného záujmu – hranice prípustného zásahu k politikom alebo predstaviteľom vlády sú ďaleko širšie než vo vzťahu k sudcom, ktorí v rámci skupiny „verejných osôb“ požívajú najväčšiu ochranu. Dôvodom pre tento náhľad Európskeho súdu pre ľudské práva je špecifické postavenie sudcov v systéme orgánov verejnej moci – sudca pri výkone súdnej moci zasahuje významným spôsobom do právneho postavenia fyzických a právnických osôb, so zreteľom na čo by prekročenie dovolených limitov prípustnej kritiky mohlo negatívne vplyvať aj na prijímanie všetkých (mnohých) rozhodnutí súdov očami širšej, nielen dotknutej verejnosti (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudská práva vo veci Skalka v. Poľsko z 27. mája 2003).

V prípade stretu subjektívneho práva žalobcu a práva slobody prejavu, ku ktorému v posudzovanej veci došlo, je predpokladom správneho rozhodnutia súdu test pomernosti,

ktorý zohľadní okolnosti na oboch procesných stranách. Na strane osoby domáhajúcej sa ochrany osobnosti ide predovšetkým o to, do akého práva, koho, čím, s akou intenzitou a s akými dôsledkami bolo zasiahnuté, na strane osoby, proti ktorej smeruje žaloba na ochranu osobnosti ide o to, aké boli ciele a zvolené prostriedky uplatnenia slobody prejavu. Súčasťou slobody prejavu môže byť aj kritika. Aby kritika (čo aj oprávnená) nenapĺňala znaky neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, musí byť a/ vecná (nie zahmlievajúca alebo škandalizujúca), b/ pravdivá (vychádzajúca z pravdivých podkladov) a c/ primeraná (čo do spôsobu, účelu, obsahu a formy). Cieľom kritiky s takýmito znakmi má byť náprava určitého negatívneho javu (okolnosti alebo správania sa), nie však urážka, poníženie, zosmiešnenie, škandalizácia alebo zneváženie ľudskej dôstojnosti. Za splnenia týchto podmienok je prípustná aj „tvrdá kritika“, pokiaľ je objektívne prospešná.

Odvolací súd sa uvedeným stretom (kolíziou) osobnostného práva žalobcu a slobody prejavu zaoberal a svoje závery vysvetlil v odôvodnení napadnutého rozsudku. Podľa jeho názoru nesledoval článok legitímne ciele, ale škandalizáciu a zneváženie žalobcu (aj ako sudcu reprezentujúceho súdnu moc). Žalovaná v dovolaní neuviedla, v čom vidí nesprávnosť takéhoto posúdenia uvedeného stretu odvolacím súdom, ani nevysvetlila, z konkrétne ktorých dôvodov a ako vyhodnotených (posúdených) mal byť tento stret (konflikt) dvoch právom chránených práv právne uzavretý inak a prečo – v rámci skutkovému základu zisteného súdmi nižších stupňov – mala byť (podľa názoru žalovanej) priznaná priorita slobode prejavu pred právom žalobcu na ochranu osobnosti.

Pre úplnosť dovolací súd poukazuje ďalej na § 11 Občianskeho zákonníka, ktorý priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon nepodáva výpočet konkrétnych foriem relevantných zásahov, stanovuje ale znaky správania zasahujúceho do osobnosti (objektívna spôsobilosť zásahu negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby, neoprávnenosť zásahu a príčinná súvislosť medzi určitým správaním a porušením alebo ohrozením osobnostných práv). Ak sú v konkrétnom prípade tieto znaky dané, má fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (viď § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že

bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Výšku tejto náhrady určuje súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (vid' § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Priznanie zadosťučinenia v peniazoch predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok – aby sa morálne zadosťučinenie javilo ako nepostačujúce a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti značnej miere. Odvolací súd, ako o tom svedčí obsah spisu, postupoval pri rozhodovaní o primeranej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa žalovanej ňou podaným dovolaním nepodarilo spochybnit' právne závery odvolacieho súdu, ku ktorým dospel pri posúdení intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov neoprávneného zásahu žalovanej na chránené osobnostné práva žalobcu. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa (§ 220 ods. 1 O.s.p.) a svoje rozhodnutie o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy založil na konkrétnych skutkových okolnostiach. Z hľadiska odvolacím súdom konštatovanej intenzity neoprávneného zásahu a vyvolaných negatívnych dopadov zásahu do osobnosti žalobcu nie je rozhodujúce, či predmetný článok bol alebo nebol zverejnený na webovej stránke aj v čase začatia tohto súdneho konania a či a aké televízne reklamné spoty predchádzali vydaniu predmetného článku. Aj v tomto smere dovolací súd uvádza, že žalovaná v dovolaní nevyvrátila opodstatnenosť názoru odvolacieho súdu, že ním priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (31 467,84 €) je primeraná dopadom neoprávneného zásahu žalovanej do osobnostných práv žalobcu.

Z aspektu toho, čo dovolateľka uviedla a vysvetlila v dovolaní, je zrejmé, že dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nebol daný.

4. Z dôvodov uvedených vyššie pod 1. až 3. Najvyšší súd Slovenskej republiky neopodstatnené dovolanie žalovanej zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

5. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalobcovi nepriznal náhradu trov

dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková